

عنوان مقاله:

انتخاب گونه های گیاهی تاب آور در برابر تغییرات اقلیمی برای فضای سبز شهری (مطالعه موردی: شهر تهران)

محل انتشار:

پانزدهمین همایش ملی ارزیابی اثرات محیط زیستی ایران (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

امید نوری - استادیار پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تغییر اقلیم، به عنوان یکی از موثرترین عوامل موثر بر رشد و نمو گیاهان، چرخه زندگی گیاهان را دستخوش تغییر خواهد کرد و حتی ممکن است بسیاری از گونه های گیاهی که از دیرباز و در حال حاضر در فضای سبز استفاده شده اند، تناسب خود را در اقلیم کنونی از دست دهند. تغییرات اقلیمی موجب تغییر نیازهای رشد گیاهان می شود و اولین نتیجه گرم تر شدن احتمالی اقلیم، افزایش نیاز آبی گیاهان است که تامین این نیاز با توجه به محدودیت های جدی که در این زمینه وجود دارد، به یکی از مهمترین چالش های پیش روی مدیریت بهینه فضای سبز بدل خواهد شد. در این تحقیق، پس از بررسی منابع علمی، شاخص هایی که از نظر کاربردی در انتخاب گیاه نقش دارند، تعیین شدند. به طور کلی این شاخص ها در شش مقوله سازگاری منطقه ای، سازگاری محیط زیست شهری، زیبایی شناختی، نگهداری، خصوصیات رشدی و مزایای ویژه طبقه بندی و محتوای هر مقوله تعیین شد. برای تعیین ضرایب از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) استفاده شد. سپس از داده های به دست آمده میانگین گرفته، و با استفاده از نرم افزار Expert choice مقدار ضرایب به دست آمد. به دلیل اهمیت مسیله تغییر اقلیم، شاخص هایی که ممکن است تحت تاثیر آن قرار گیرند، به کمک پیش بینی اقلیم آینده با استفاده از نرم افزار LARSE-WG 5.1 تحت مدل HadCM3 که دارای سه سناریو انتشار به نام A1B، B1 و A2 در دو دوره زمانی (2011-2030) و (2046-2065) می باشند، و همچنین بررسی منابع معتبر تعیین، و وزن این شاخص ها جداگانه در امتیاز گونه ها ضرب شده و بر این اساس گیاهان مناسب و نسبتا مناسب اولویت بندی و برای کاشت معرفی شدند. ضروری است پوشش گیاهی فضای سبز شهر تهران متناسب با تغییرات اقلیمی که با آن روبه رو هستیم، دگرگون شود. مهمترین راهبرد مدیریتی در این زمینه، بهره گیری از گیاهانی است که نسبت به اقلیم گرم تر، مقاوم تر بوده به آب کمتری نیاز داشته باشند. در چنین شرایطی، استفاده گسترده از گیاهانی نظیر چمن که گیاهی با نیاز آبی بالا و ناسازگار با شرایط خشک است، توجیه نخواهد داشت. خوشبختانه، تنوع بالای گونه های گیاهی بومی ایران که بسیاری از آنها با شرایط گرم و خشک سازگاری مناسبی دارند، فرصت ارزشمندی را برای جایگزینی گونه های گیاهی جدید با گونه هایی فراهم می آورد که قادر به سازگاری با شرایط فعلی نیستند.

کلمات کلیدی:

تغییر اقلیم، تاب آوری گیاهان، فضای سبز شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/769624>

